

5 Praktické tipy pro korporátní compliance a CMS

5.1 Identifikace a analýza compliance rizik u středního podniku

V praxi korporátní compliance paradoxně dosud není vždy věnována náležitá pozornost její výchozí fázi, kterou je **identifikace a analýza compliance rizik** (*Compliance-Risk Identification and Analysis*), jež také bývá označována jako její identifikačně analytická fáze. Bez této vstupní fáze, tradičně systematicky řazené jako „Step one“, přitom samozřejmě nemůže mít jakékoli vážně míněné úsilí o zavedení Compliance management systému reálný smysl. Takový systém totiž nelze tvořit bez toho, abychom znali současná i hrozící potencionální rizika, vyplývající pro obchodní korporaci z její podnikatelské a další související činnosti.

V tomto směru se proto identifikace a analýza compliance rizik, jakožto výchozí fáze a základ celého CMS, logicky začleňuje do širšího kontextu bezprostředně související korporátní kategorie **řízení rizik** (*Risk Management*), se kterou tvoří jednotný **systém korporátně preventivních opatření**, jenž je zpravidla označován a prezentován jako *Governance & Risk Management & Compliance*.

Přestože je identifikace a analýza soutěžních rizik nesporným východiskem a základem každé programově řádně nastavené a realizované korporátní compliance, nelze ji samozřejmě jako dílčí fázi vytrhávat z celkového kontextu jednoty a nedělitelnosti všech procesů a fází CMS. To v praxi znamená zejména kontinuální důraz na zachování **jednoty a vzájemné propojenosti** všech jeho složek, tj. složek sahajících od tvorby programu „slučitelnosti“, jejíž součástí je i pojmenování a hodnocení rizik a stanovení prevenčních pravidel a opatření, přes implementaci tohoto programu do vnitřního života společnosti až po nástroje

zpětné kontroly (monitoringu) nastavení a efektivního fungování tohoto systému.

Jedině tím lze ve svém důsledku zabránit tomu, aby původně vážně míněné „compliance úsilí“ nesklouzávalo do účelového a neefektivního sestavení čistě formálního Compliance programu, který v rámci společnosti ve své podstatě nikdo nezná a nerespektuje, namísto zavedení skutečně **hodnověrného a efektivního CMS** vytvářeného společností na „míru“ a na základě průběžného prosazování zcela konkrétních postupů a opatření.

Z hlediska korporátní praxe je podstatné, že **compliance rizika** jsou sama o sobě součástí obecných korporátních rizik, která jsou bezprostředně spojena s běžnou podnikatelskou činností každé obchodní korporace. Ačkoliv samozřejmě platí, že četnost a míra compliance rizik je z logických důvodů zcela jiná u malé anebo u středně velké obchodní společnosti s marginální nebo nevýznamnou pozicí na relevantním trhu, než je tomu u velké korporace s významným tržním postavením a s reálnou způsobilostí ovlivňovat trh, nelze compliance rizika bez dalšího zcela opomíjet prakticky u žádné společnosti.

Jak již přitom bylo konstatováno v předchozích kapitolách, je nezpochybnitelnou odpovědností vrcholového managementu obchodních korporací, a v první řadě pak členů statutárních orgánů, dbát na to, aby jimi řízená korporace včas identifikovala a průběžně vyhodnocovala všechna hlavní podnikatelská rizika, včetně všech relevantních compliance rizik. Z věcného hlediska přitom nejde o nic jiného než o **průběžné vyhledávání systémových, organizačních a provozních nedostatků a pochybení** (zjevných i skrytých rizik), které mohou ve svém důsledku vést k narušení integrity a dobré pověsti společnosti, k jejímu právnímu (sankčnímu) postihu a ve zvláště závažných případech i k ohrožení jejího dalšího podnikání. Takovou činnost je nesporně třeba považovat za základní prvek „řádné správy“ (**Good governance**) u každé společnosti.